

se : nunc vero , controversiis undique amputatis , firmata pace , ut illam in dies majoribus præliis fultam tueretur , enixuram : nil potius Senatui in votis esse , quam ut vetus inter nobilissimam Austriacam domum , ac Rempublicam amicitia majora incrementa fumeret . Latine oranti Evangelista Tarasconus pro Pontifice , Mercurinus Cardinalis pro Cæsare , eodem sermonis genere usi , responsum dedere .

His perfuncti officiis legati , etsi egregie munera sibi a Senatu injecta obivissent ; Bononiæ tamen illius jussu subistere , ut eum diem , quo Cæsar corona augusta decorandus erat , ad Reipublicæ in illum studium declarandum , cohonestarent . Cæsar enim quamquam antea Romam ad coronam sumendam proficisci decreverat , varias ob causas consilio mutato , Bononiæ ad illam suscipiendam commorari statuerat : cum plurima illius in Germaniam profectionem urgerent ; quod in ea provincia dissidiorum semina oborta , dissensiones , bellaque civilia portenderent ; Pannonicisque rebus occurrendum esset , cum Joannem Regem , ingentibus Turcarum præliis fretum , vere in Noricum irrupturum nuntiaretur . Itaque vj. kal. martias , divo Matthiæ Apostolo dicatus dies , natalis Cæsaris deligitur , quo imperiali diademate inauguraretur . Id vero tanta mortalium undique confluentium copia , & concursu , tanta celebritate , ac splendore effectum est , ut nihil ea tempestate , quod vel pompa , vel regio apparatu , vel opibus , atque exquisitissimo cultu spectaculum illud superarit , aut exæquarit , visum fuerit . Quo perfecto , legati Venetias redire : ante discessum a Cæsare aureis nummis Lusitanis quingentis donati , quorum singuli denos aureos Italicos conficiunt . Cæsar , augustali corona suscepta , Bononia discedens , Mantuam profectus est , atque in ea urbe regia hospitalitate a Federico Gonzaga Marchione cultus , ut ad illius posteros perpetua hujusce rei memoria manaret , Ducis titulo illum decoravit . Inde cum per fines Reipublicæ iter in Germaniam facturus esset , Paulo Nanio , & Joanni Delphino continentis legatis , Joanni Mauro Patavii , Petro Grimano Vicetiæ præfectis Senatus mandavit , ut ad Villam Francam , Veronensium oppidum , Mantuanis finitimum , Cæsari obviam irent , ac Reipublicæ nomine exciperent . Veronæ magistratui injectum ut summo studio annonam , quæque necessaria forent , conquire-

1530

Carolus Bononia corona Imperii insignitur .

Federicus Gonzaga a Cæsare Ducis titulo auctus . Veneti legati ad Carolum Cæsarem in Reipublicæ finibus excipiendum .